

แผนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงในการแก้ไขความขัดแย้ง

แผนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงในการแก้ไขความขัดแย้งนี้ จะได้อธิบายถึง ความเป็นมาของการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงที่ได้ดำเนินการมาเพื่อเป็นพื้นฐานในการเข้าใจถึงการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงโครงการต่าง ๆ ที่จะรองรับกับแผนดังกล่าวนี้ด้วย ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของแผนดังกล่าวนี้แล้วว่าจะมีส่วนในการสนับสนุนความสำเร็จของโครงการเหล่านี้อย่างไร ในแผนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงในการแก้ไขความขัดแย้งนี้ ได้รวมถึงวัตถุประสงค์ของแผนเป้าหมายของแผน การเพิ่มเครือข่ายงานวิทยุ พื้นที่เป้าหมายของแผน กลุ่มเป้าหมายของแผนซึ่งสัมพันธ์กับการพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในอนาคตของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยทั้งสิ้น

ความเป็นมาและเหตุผล

ความสำคัญในการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ คือการที่จะต้องจัดหาแหล่งผลิตไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการใช้ของประชาชนตลอดเวลา อีกทั้งต้องคำนึงถึงอัตราความต้องการพลังงานไฟฟ้าในอนาคตที่เพิ่มขึ้นด้วย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จึงมีการวางแผนพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าไว้ล่วงหน้าอยู่ตลอดเวลา เพราะการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแต่ละโรงต้องใช้เวลานานปีตามเทคนิคของโรงไฟฟ้า

แหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำหรือเขื่อน เป็นโรงไฟฟ้าที่ถือได้ว่าใช้ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าที่ต่ำที่สุด เนื่องจากใช้น้ำซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติในการผลิต นอกจากนี้เขื่อนยังอำนวยประโยชน์อื่น ๆ อีกนานับประการ อาทิเช่น การประมง การชลประทาน การผลิตไฟฟ้า การใช้น้ำควบคุมการไล่น้ำเค็มน้ำเสีย ในแม่น้ำ ลำคลองต่าง ๆ การคมนาคม รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างเขื่อนจึงได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ให้พัฒนาแหล่งผลิต

ไฟฟ้าพลังน้ำเพิ่มขึ้นเป็น 2,013 เมกกะวัตต์ ในปี 2529¹ (ปัจจุบัน 1,590 เมกกะวัตต์)² การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ จึงวางแผนพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำไว้ ซึ่งประกอบด้วยโครงการก่อสร้างเขื่อนอเนกประสงค์หลายแห่ง ทั้งที่กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง และโครงการที่จะก่อสร้างในอนาคตดังต่อไปนี้

โครงการก่อสร้างที่กำลังดำเนินการ

1. โครงการก่อสร้างเขื่อนเขาแหลม จ.กาญจนบุรี กำหนดแล้วเสร็จปลายปี 2527
2. โครงการก่อสร้างเขื่อนเชี่ยวหลาน จ.สุราษฎร์ธานี กำหนดแล้วเสร็จปี 2530
3. โครงการก่อสร้างเพื่อติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ 4 เขื่อนศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี กำหนดแล้วเสร็จปี 2528
4. โครงการก่อสร้างเขื่อนแม่งัด จ.เชียงใหม่ กำหนดแล้วเสร็จปลายปี 2528

โครงการในอนาคตช่วงระยะ 5 ปี (2527 - 2532) 5 โครงการ

1. โครงการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำที่เขื่อนเจ้าพระยา จ.ชัยนาท คาดว่าจะแล้วเสร็จปลายปี 2530
2. โครงการเขื่อนน้ำโจม จ.กาญจนบุรี

¹ สำนักนายกรัฐมนตรี, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529), สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, หน้า 49.

² กองสารนิเทศ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, รายงานการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2527, ฝ่ายประชาสัมพันธ์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย : 2527, หน้า 5.

3. โครงการเขื่อนทิดอง จ.กาญจนบุรี
4. โครงการห้วยสะพานหิน จ.จันทบุรี
5. โครงการเขื่อนปากมูล จ.อุบลราชธานี

โครงการกำลังทำการสำรวจเพื่อศึกษาความเหมาะสม 9 โครงการ

1. โครงการนำसान น้ำมัน น้ำเลย ป่าสักคอนบน จ.เลย
2. โครงการคลองยัน จ.สุราษฎร์ธานี
3. โครงการสายบุรี จ.นราธิวาส
4. โครงการน้ำทาน
5. โครงการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังน้ำที่เขื่อนนเรศวร
จ.พิษณุโลก และเขื่อนวชิราลงกรณ์
6. โครงการอิง ยม น่าน กก
7. โครงการน้ำเข็ก
8. โครงการน้ำเชิญ
9. โครงการแม่ปิงตอนล่าง

โครงการต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนที่วางไว้มีเป้าหมายกำหนดการจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าสู่ระบบ เพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าของประชาชนในอนาคตที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นหากมีโครงการหนึ่งโครงการใด ต้องมีเหตุให้เกิดความล่าช้าไม้อาจดำเนินการเสร็จได้ตามเป้าหมาย ก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อสถานการณ์พลังงานไฟฟ้าในอนาคตโดยตรงเช่นกัน

กรณีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากความคิดเห็นต่าง ๆ ของกลุ่มผู้คัดค้านการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำใน จังหวัดกาญจนบุรีของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ที่เกิดขึ้นนั้น ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ และหากไม่หาวิธีการแก้ไขแล้ว ย่อมเป็นผลกระทบกระเทือนต่อมีฐานะพลังงานในอนาคตด้วย ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นเพราะการไม่รู้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องจนก่อให้เกิด

ภาพพจน์อันเลวร้ายต่อการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ ซึ่งแพร่ขยายไปสู่มวลชน โดยผ่านทางสื่อมวลชน โดยมีกลุ่มนักอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแกนนำ

การแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องใช้สื่อทุกประเภทที่เหมาะสมเป็นสื่อกลางนำเอาข่าวสารเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเผยแพร่ควยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ ไปสู่มวลชนให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

สื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่มีประสิทธิภาพสูงในการเข้าถึงประชาชนได้จำนวนมาก และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ก็มีการใช้สื่อวิทยุเป็นเครื่องมือเป็นการนำเอาข่าวสารไปสู่ประชาชนโดยการจัดทำรายการ เป็นเทปบันทึกเสียงส่งให้แก่สถานีวิทยุต่าง ๆ รวม 34 สถานีในภูมิภาคต่าง ๆ โดยใช้ชื่อรายการว่า "รายการไฟฟ้าปริทรรศน์" นอกจากนี้ยังจัดทำข่าวแจกเพื่อส่งให้แก่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้ออกอากาศในรายการภาคข่าวประจำวันของสถานีอีกด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ มีโครงการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่สำคัญหลายแห่ง ดังนั้น จากกรณีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในจังหวัดกาญจนบุรี ที่ผ่านมานั้นจึงเป็นประสบการณ์สำคัญที่ควรจะได้มีการวางแผนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นกับการดำเนินงานของโครงการใดโครงการหนึ่งได้ การมีแผนใช้สื่อวิทยุเพื่อการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งที่ดีย่อมจะเป็นแนวทางในการใช้ทรัพยากรสื่อมวลชนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงในการเผยแพร่

1. เครือข่ายรายการวิทยุไฟฟ้าปริทรรศน์

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ มีเครือข่ายรายการวิทยุ "ไฟฟ้าปริทรรศน์" ซึ่งจัดทำเป็นเทปรายการความยาวตอนละ 30 นาที ส่งให้แก่สถานีวิทยุ 34 สถานี สัปดาห์ละครั้ง ซึ่งประกอบด้วย

ตารางที่ 5
จำนวนเครือข่ายรายการไฟฟ้าปริทรรศน์จำแนกตามภาค

ภาค	สถานี
สถานีวิทยุในภาคกลาง	4
สถานีวิทยุในภาคเหนือ	8
สถานีวิทยุในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10
สถานีวิทยุในภาคใต้	12

ตารางที่ 6
จำนวนเครือข่ายรายการไฟฟ้าปริทรรศน์จำแนกตามระบบที่ออกอากาศ

ระบบ	สถานี
สถานีวิทยุในระบบเอ. เอ็ม.	28
สถานีวิทยุในระบบเอฟ. เอ็ม.	6

ตารางที่ 7
จำนวนเครือข่ายรายการไฟฟ้าปริทรรศน์จำแนกตามขนาดกำลังส่งของสถานี

ระบบ	ขนาดกำลังส่ง	สถานี
เอ. เอ็ม.	50 กิโลวัตต์	8
เอ. เอ็ม.	20 กิโลวัตต์	1
เอ. เอ็ม.	10 กิโลวัตต์	19

ระบบ	ขนาดกำลัง	สถานี
เอฟ. เอ็ม.	5 กิโลวัตต์	2
เอฟ. เอ็ม.	2.5 กิโลวัตต์	1
เอฟ. เอ็ม.	1 กิโลวัตต์	3

ตารางที่ 8

จำนวนเครือข่ายรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ จำแนกตามเวลาที่ออกอากาศ

เวลาที่ออกอากาศ	สถานี
05.00 - 12.00 น.	11
12.00 - 18.00 น.	12
18.00 - 24.00 น.	11

หมายเหตุ เวลา 18.00 - 20.00 มีจำนวน 6 สถานี

จากการสำรวจผลการรับฟังและวัดมีการกระจายเสียงของสถานีวิทยุในเครือข่ายซึ่งสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของสถานี ทำให้ทราบถึงอัตราการที่รายการสามารถเข้าถึงประชาชนผู้ฟังถึงรายละเอียดดังนี้

1. ภาคกลาง เข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 22 ของประชากรในภาคกลาง (ยกเว้นในกรุงเทพมหานคร)
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 55 ของประชากรในภาคนี้
3. ภาคเหนือ เข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 38 ของประชากรในภาคเหนือ
4. ภาคใต้ เข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 82 ของประชากรในภาคใต้

รวมแล้วทั่วประเทศพบว่ารายการไฟฟ้าปริทรรศน์มีโอกาสเข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 42 ของประชากรทั้งประเทศ

2. รูปแบบและจุดมุ่งหมายของรายการ

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะรูปแบบและเนื้อหาของรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ ส่วนเนื้อหาข่าวสารที่เสนอผ่านทางรายการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยก็เป็นรูปแบบของข่าววิทยุและข่าวการสัมภาษณ์เท่านั้น รูปแบบและเนื้อหาของรายการวิทยุ นับเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดความสนใจให้ผู้ฟังรายการสนใจติดตาม

สำหรับรูปแบบของรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ที่นำเสนอ เป็นรายการประเภทสารบันเทิง คือประกอบด้วยเนื้อหาและเพลง ความยาวของรายการ 30 นาที เสนอประจำทุกสัปดาห์ เนื้อหาของรายการมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
2. รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ในการสร้างโรงไฟฟ้า
3. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานของการไฟฟ้า - ฝ่ายผลิตฯ
4. ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องของพลังงาน
5. เสนอเรื่องราวทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ฟัง

3. กลุ่มเป้าหมายและการตอบสนองจากผู้ฟัง

สำหรับกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินรายการคือ ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ มีโครงการก่อสร้าง หรือมีโรงไฟฟ้าอยู่ อย่างไรก็ตาม จากการจัดเสนอรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ นี้ผู้ฟังเขียนจดหมายมาถึงรายการเฉลี่ยจำนวน ประมาณเดือนละ 200 - 250 ฉบับ พบว่ากลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่เป็นนักเขียน นักศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมจนถึงมหาวิทยาลัย ส่วน

ความมุ่งหมายที่ผู้ฟังส่วนใหญ่เขียนจดหมายมานั้น เพื่อขอเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ เขียนมาเพื่อถามข้อสงสัยเกี่ยวกับโรงไฟฟ้า การผลิตและการส่งพลังงานไฟฟ้า และแสดงความคิดเห็นต่อการจัดรายการ

4. การประเมินผลรายการที่ผ่านมา

จากการดำเนินการจัดทำรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ที่ผ่านมาแล้วกว่า 5 ปีนั้น ได้เคยมีการประเมินผลรายการมาเป็นระยะ ครั้งล่าสุดที่ผ่านมาได้ประเมินผลรายการเมื่อปลายปี 2526 โดยการส่งแบบสอบถามความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ต่อรายการไปยังผู้ฟังที่เคยเขียนจดหมายมาถึง โดยการสุ่มตัวอย่างจากจดหมายของภาคต่าง ๆ จำนวนที่เท่า ๆ กันประมาณ 500 คน นอกจากนี้ยังได้ส่งแบบสอบถามอีกชุดหนึ่งไปยังนายสถานีวิทยุกระจายเสียงที่มีรายการออกอากาศ นอกจากนี้เพื่อทราบข้อมูลทางด้านเทคนิค และความคิดเห็นของนายสถานีต่อรายการอีกด้วย

ผลสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ฟังซึ่งได้รับข้อมูลกลับคืนมาร้อยละ 76 พบว่าผู้ฟังต้องการให้เพิ่มความบ่อยครั้งในการออกอากาศรายการให้มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง ในด้านเนื้อหาควรประยุกต์เชื่อมโยงเรื่องของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ให้เข้ากับชีวิตประจำวันของผู้ฟัง จะน่าสนใจกว่า

ในด้านการให้ความเชื่อถือต่อข่าวสาร พบว่ากว่าร้อยละ 50 เชื่อในเรื่องราวที่เสนอในรายการ และร้อยละ 40.35 ตอบว่าจะเชื่อข่าวสารหรือไม่ขึ้นอยู่กับเรื่องที่เสนอนั้นผู้ฟังเคยทราบมาก่อนหรือไม่

ส่วนการเสนอข่าวสารโดยผ่านรายการภาคข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยนั้น จะถ่ายทอดไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงต่าง ๆ ทั่วทั้ง

¹ Far East Advertising Co., Ltd, "THAILAND MEDIA HANDBOOK 84 - 85", (Bangkok : Far East Advertising Co., Ltd., 1984), pp. 5

ประเทศทุกสถานี ซึ่งปัจจุบันมีสถานีวิทยุกระจายเสียงในประเทศทั้งสิ้น 251 สถานี เป็นสถานีระบบ เอ.เอ็ม. 178 สถานี และสถานีระบบ เอฟ.เอ็ม. 72 สถานี ซึ่งนับเป็นช่องทางหนึ่งที่ชาวसारจะไปสู่ผู้ฟังได้เป็นจำนวนมาก

แผนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อการแก้ไขความขัดแย้ง

วัตถุประสงค์ของแผน

1. เพื่อใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นช่องทางในการนำเอาข่าวสารเพื่อการแก้ไขความขัดแย้ง การพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำในอนาคต
2. เพื่อใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นช่องทางนำข่าวสาร เพื่อการป้องกันการเกิดความขัดแย้งต่อการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำในอนาคต

กลุ่มเป้าหมายของแผน

1. ประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ มีโครงการที่จะพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำในอนาคต คือจังหวัดกาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี เชียงใหม่ อุบลราชธานี จันทบุรี นราธิวาส พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน

กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้มีความสำคัญมากต่อการดำเนินงานตามโครงการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ และเป็นกลุ่มที่จะต้องใช้ข่าวสารเพื่อชี้แจงเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินโครงการนั้น ๆ ให้ประชาชนเข้าใจ

2. นักเรียน - นักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับมหาวิทยาลัย รวมทั้งนักศึกษาเทคนิคของวิทยาเขตต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่ของรายการไฟฟ้าปริทรรศน์ที่ผ่านมา โดยกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้มุ่งผลเพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นแก่กลุ่มนักเรียน - นักศึกษา ซึ่งพบว่ากรณีความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมานั้น กลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มแนวร่วมที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง การสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับกลุ่มนักศึกษาจะเท่ากับเป็นการป้องกันการเกิดความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไป

3. กลุ่มอาจารย์ - ครู กลุ่มอาจารย์ - ครู เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นผู้พึงรายการส่วนมาก การมุ่งกลุ่มนี้เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจแก่อาจารย์-ครู ซึ่งเปรียบเสมือนผู้นำความคิดของนักเรียน นักศึกษาที่จะถ่ายทอดหลักความคิดไปสู่กลุ่มนักเรียน - นักศึกษาต่อไป ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำจะเป็นการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้ง

4. กลุ่มสื่อมวลชน การให้ข่าวสารแก่สื่อมวลชนนี้มุ่งหวังที่จะสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่สื่อมวลชนเอง และมุ่งผลที่จะหวังว่า สื่อมวลชนจะเฝ้าข่าวสารเหล่านั้นเผยแพร่ไปสู่มวลชนต่อไป

5. กลุ่มผู้ฟังอื่น ๆ ทั่วไป

เป้าหมายของแผน

ในการวางแผนใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงนี้ พิจารณาถึงการเพิ่มจำนวนผู้ฟังรายการโดยคำนึงถึงข้อมูลอัตราการเข้าถึงของรายการในปัจจุบัน (2527) ซึ่งโศกถาวมาแล้วว่าในภาคกลางเข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 22 ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ร้อยละ 55 ภาคเหนือ ร้อยละ 38 และภาคใต้ ร้อยละ 82 ซึ่งรวมทั้งทั่วประเทศแล้วรายการไฟฟ้าปริทรรศน์เข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 42 ของประชากรทั้งประเทศ

ในการพิจารณาเพิ่มเครือข่ายรายการจะพิจารณาเพิ่มในจังหวัดที่ยังไม่มีรายการออกอากาศ พิจารณาถึงพื้นที่ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ มีโครงการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่จะดำเนินการในอนาคต ซึ่งจะเห็นได้ว่าจะต้องเพิ่มเครือข่ายรายการในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับ ส่วนในภาคใต้อย่างคงไว้เช่นเดิม เนื่องจากมีเครือข่ายอยู่มากแล้ว ประกอบกับในพื้นที่ที่มีโครงการนั้นก็มีเครือข่ายรายการอยู่ ในพื้นที่ที่จะเพิ่มเครือข่ายจะพิจารณาในจังหวัดที่มีประชากรมาก เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงหรืออยู่ในจังหวัดที่มีโครงการในอนาคต หรือมีส่วนได้รับผลจากการดำเนินโครงการ ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายของแผนจึงพิจารณา

ดังนี้

1. เพิ่มเครือข่ายรายการไฟฟ้าปรัรศนโนภาคกลางจากที่สามารถเข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 22 ของประชากรในภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) เป็นร้อยละไม่น้อยกว่า 50 ภายในปี 2529

2. เพิ่มเครือข่ายรายการไฟฟ้าปรัรศนโนภาคเหนือจากที่สามารถเข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 38 ของประชากรในภาคเหนือ ให้เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในปี 2530

3. เพิ่มเครือข่ายรายการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากที่สามารถเข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 55 ให้เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ในปี 2530

4. เพิ่มเครือข่ายรายการไฟฟ้าปรัรศนโนกรุงเทพมหานคร 1 สถานี ในปี 2532 เพื่อให้เป็นสถานีสำหรับกลุ่มผู้ฟังในกรุงเทพมหานคร

เพราะฉะนั้น โดยสรุปแล้วจากเป้าหมายของแผนดังกล่าวมา จะทำให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ สามารถมีเครือข่ายรายการที่เข้าถึงผู้ฟังได้จากประมาณร้อยละ 42 ในปี 2527 เป็นประมาณร้อยละ 57 ของประชากรทั้งประเทศ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 โดยการเพิ่มจำนวนสถานีอีก 10 สถานี ซึ่งจะไ้กล่าวไว้ในรายละเอียดต่อไป

ข้อพิจารณาในการเลือกสถานีวิทยุ เป้าหมายที่จะเพิ่มเครือข่ายของแผน

การพิจารณาเลือกสถานีวิทยุในเครือข่ายพิจารณาจาก

1. เป็นสถานีวิทยุที่อยู่ในพื้นที่ หรือบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ มีโครงการพัฒนาฯ อยู่

2. เป็นสถานีวิทยุระบบ เอ.เอ็ม. ที่มีกำลังส่ง 10 กิโลวัตต์ ขึ้นไป เพื่อให้สามารถครอบคลุมพื้นที่กระจายเสียงได้ในรัศมีประมาณ 100 กิโลเมตรขึ้นไป

3. เป็นสถานีวิทยุในพื้นที่ที่ได้รับผลจากการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า

4. เลือกช่วงเวลาออกอากาศรายการในช่วงเวลา 12.00 - 14.00 หรือ 18.00 - 20.00 หรือ 08.00 - 10.00 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ได้มีการสำรวจแล้วว่า เป็นช่วงเวลาที่ผู้ฟังวิทยุมากที่สุดตามลำดับ

ภาคกลาง

เครือข่ายรายการในปัจจุบัน (2527) มี 4 สถานี คือ

1. สวท.กาญจนบุรี
2. สทท.5 พัทยา ชลบุรี
3. สวท. จันทบุรี
4. กองทัพอากาศที่ 1 ส่วนหน้า ราชบุรี

อัตราการเข้าถึงผู้ฟัง รัศมีการกระจายเสียงของสถานีวิทยุทั้ง 4 สถานี สามารถเข้าถึงผู้ฟังได้ร้อยละ 22 ของประชากร ภาคกลาง (ไม่รวม กทม.)

พื้นที่เป้าหมาย

ตามเป้าหมายกำหนดให้เพิ่มเครือข่ายให้เข้าถึงผู้ฟังได้ร้อยละ 50 โดยพิจารณาตามเป้าหมายนี้ จึงกำหนดพื้นที่ 5 จังหวัด คือ

1. นครปฐม	2. สระบุรี
3. สุพรรณบุรี	4. ลพบุรี
5. ปราชินบุรี	

สถานที่ที่เป็นเป้าหมาย

1. สถานีวิทยุเสียงอภิธร 693 จังหวัดสระบุรี
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 20 กิโลวัตต์
2. สถานีวิทยุศูนย์การทหารปืนใหญ่ (วสป.) จังหวัดลพบุรี
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 20 กิโลวัตต์
3. สถานีวิทยุเสียงจากค่ายจักรพงษ์ จังหวัดปราจีนบุรี
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 20 กิโลวัตต์
4. สถานีวิทยุกองทัพภาคที่ 1 จังหวัดสุพรรณบุรี
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 10 กิโลวัตต์
5. สถานีวิทยุทหารอากาศ 012 จังหวัดนครปฐม
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 5 กิโลวัตต์

ภาคเหนือ

เครือข่ายรายการในปัจจุบัน (2527) มี 8 สถานี คือ

1. สวท. เชียงราย	2. สวท. ตาก เอ.เอ็ม.
3. สวท. ตาก เอฟ.เอ็ม.	4. สวท. แม่สอด ตาก
5. สวท. พิษณุโลก	6. 921 กรป.กลาง เพชรบูรณ์
7. สวท. ลำปาง	8. วปด. 14 อุตรดิตถ์

อัตราการเข้าถึงของรายการ ปัจจุบันเครือข่ายทั้ง 8 สถานี นี้สามารถเข้าถึงผู้ฟังไคร้อยละ 38 ของประชากรในภาคเหนือ

พื้นที่เป้าหมาย

สำหรับพื้นที่ภาคเหนือที่เป็นพื้นที่เป้าหมายคือ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งได้รับผลประโยชน์จากเขื่อนภูมิพล และเขื่อนสิริกิติ์ อีกจังหวัดหนึ่งคือ แม่ฮ่องสอน

ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ มีโครงการที่จะดำเนินการในอนาคต เพราะฉะนั้นจึงมี 2 จังหวัดที่จะเพิ่มในภาคเหนือ คือ

1. นครสวรรค์

2. แม่ฮ่องสอน

สถานีวิทยุเป้าหมาย

1. สถานีวิทยุเสียงจากค่ายจิระประวัติ จังหวัดนครสวรรค์
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 10 กิโลวัตต์
2. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 5 กิโลวัตต์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เครือข่ายรายการปัจจุบัน (2527) มี 10 สถานี คือ

1. สวท. ขอนแก่น
2. สวท. หนองคาย
3. สวท. มหาสารคาม
4. สวท. เลย
5. สวท. สุรินทร์
6. 909 กรป.กลาง สกลนคร
7. สวท. อุบลราชธานี
8. สวท. อุบลราชธานี
9. สวท. มุกดาหาร
10. สวท. นครพนม

อัตราการเข้าถึงผู้ฟัง รัศมีการกระจายเสียงของทั้ง 10 สถานี สามารถครอบคลุมเข้าถึงผู้ฟังได้ประมาณร้อยละ 55 ของประชากรในภาคนี้

พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่สำคัญในภาคนี้คือ แถบพื้นที่ตอนใต้ลำน่าน้ำพรมจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขื่อนจุฬาภรณ์ และเขื่อนห้วยกุ่ม อันมีบทบาทสำคัญต่อพื้นที่เกษตรกรรมตอนใต้เขื่อนอีกแห่งหนึ่งสมควรเลือกเป็นเป้าหมายคือ จังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากมีประชากรมากในภาคนี้จึงเลือกพื้นที่เป้าหมาย 2 จังหวัด

1. ชัยภูมิ

2. นครราชสีมา

สถานีวิทยในเป้าหมาย

1. สถานีวิทยกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดนครราชสีมา
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 55 กิโลวัตต์
2. สถานีวิทย จส. 5 จังหวัดชัยภูมิ
ระบบ เอ.เอ็ม. กำลังส่ง 10 กิโลวัตต์

กรุงเทพมหานคร

ตามเป้าหมายของแผนซึ่งกำหนดให้เพิ่มเครือข่ายรายการในกรุงเทพมหานคร เพื่อมุ่งกลุ่มผู้ฟังในกรุงเทพมหานครโดยตรง ซึ่งจะเน้นกลุ่มนักวิชาการ นักศึกษา และสื่อมวลชน จึงพิจารณาเลือกสถานีวิทยที่ออกอากาศในระบบ เอฟ.เอ็ม. และช่วงเวลาออกอากาศคือ 18.00 - 20.00 หรือ 06.00 - 07.00 หรือช่วงเวลา 16.30 - 18.00 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่จะมีกลุ่มเป้าหมายฟังมากที่สุด ส่วนการเลือกสถานีวิทยที่จะใช้พิจารณาสถานีกองพลที่ 1 รักษาพระองค์ หรือสถานีวิทยกรมการรักษากินแดน หรือสถานีวิทย 1 ปฉ. สถานีโคสสถานีหนึ่ง

การดำเนินการขยายเครือข่าย

การขอเวลาสถานีในเป้าหมายให้ดำเนินการส่งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ไปติดต่อกับสถานีวิทยนั้น ๆ โดยตรง และติดต่อบริษัทวิทยุกระจายเสียง การขอเวลารายการนั้น เป็นการขอเวลาออกอากาศโดยไม่ต้องเสีย ค่าเวลาออกอากาศ เพราะเป็นการเผยแพร่กิจการงานของรัฐอันเป็นงานสาธารณูปโภค ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ก็ไม่มีนโยบายในการซื้อเวลาเพื่อออกอากาศรายการวิทยุด้วย

เนื้อหาของรายการ

การเสนอเนื้อหาของข่าวสารในรายการวิทยุมุ่งให้เนื้อหาสนับสนุนโครงการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำตามแผนการดำเนินงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ โดยเน้นเนื้อหา ดังนี้

1. ยกจุดเด่นของแต่ละโครงการมาเป็นจุดหลักของการเสนอ
2. ข้อดีของการพัฒนาแหล่งน้ำ
3. ข้อดีของการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำ
4. ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า
5. การแก้ปัญหาของการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ

เทคนิคการนำเนื้อหาข่าวสารไปสู่ผู้ฟัง

1. เสนอเนื้อหาในลักษณะเป็นการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจัดเสนอรายการในรูปแบบข่าว บทความ สารคดี เป็นต้น
2. เสนอเนื้อหาในลักษณะที่ใช้รูปแบบของรายการ เพื่อการจูงใจให้เกิดความสนใจรายการ เช่น การเสนอเนื้อหาในรูปแบบของละครวิทยุ สารบันเทิง สารคดีท่องเที่ยว เป็นต้น

รูปแบบของรายการ

การใช้รูปแบบของรายการวิทยุต่าง ๆ จะเป็นการดึงดูดความสนใจแก่ผู้ฟัง และเกิดความหลากหลายในรายการ ทำให้รายการไม่น่าเบื่อ ซึ่งรูปแบบของรายการอาจจัดทำได้ดังนี้

1. รายการข่าว เพื่อให้ข่าวสาร ความรู้โดยตรงแก่ผู้ฟัง
2. รายการสัมภาษณ์ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในข่าวสารซึ่งได้จากผู้ให้สัมภาษณ์

3. สารคดีเชิงข่าว
4. ละครวิทยุ
5. สารบันเทิง
6. นิตยสารทางอากาศ

เพื่อให้ข่าวสารโดยสร้างที่น่าสนใจ
และความบันเทิงไปพร้อมกัน

การประเมินผลการดำเนินงาน

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนทุกสิ้นปี คือในสิ้นปี 2528 2529 2530 2531 2532 และให้นำผลจากการประเมินผลนั้นนำมา
ปรับแผนที่จะดำเนินการในปีต่อไปด้วย

วิธีการประเมินผล

1. ทำการประเมินผลกับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อวัดผลของการให้ข่าวสารจากรายการวิทยุ โดยทดลองทำการวัดภาพพจน์ และความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ จากนั้นกำหนดให้กลุ่มที่ทำการทดสอบฟังข่าวสารจากรายการวิทยุระยะหนึ่ง หลังจากนั้นทำการวัดผลว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงต่อภาพพจน์ และความรู้ในเรื่องนั้น ๆ อย่างไรหรือไม่
2. ทำการวิจัยประเมินผลแบบสุ่มตัวอย่างในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่ต้องการเพื่อวัดอัตราการเข้าถึงของรายการ ผลของรายการที่มีต่อผู้ฟังทัศนคติของผู้ฟังต่อรายการ ทั้งนี้การวิจัยประเมินผลนี้จะต้องเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์ตามระเบียบวิธีวิจัย เพื่อให้การประเมินผลนี้สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรที่ทำการวิจัยนั้นได้
3. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อ และข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับประชากรในแต่ละพื้นที่จากการวิจัยของผู้อื่น เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแผนการให้สื่อวิทยุให้เหมาะสม ตามเป้าหมายของงานให้มากที่สุด

ระยะเวลาของแผนงาน

แผนงานมีระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2528 - 2532

ปัจจัยในการดำเนินงานตามแผน

ตามแผนการใช้อย่างวิญญูกระจายเสียงเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งที่กล่าวมานี้ มีปัจจัยต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ในการดำเนินการตามแผน ซึ่งประกอบด้วย

๑. บุคคลากร

๑.๑ ผู้จัดรายการวิทยุ

๑.๒ ช่างเทคนิคห้องบันทึกเสียง

๒. อุปกรณ์ด้านโสตทัศนอุปกรณ์

๓. งบประมาณ

๓.๑ ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าจ้างบุคคลากร

๓.๒ ค่าใช้จ่ายที่เป็นอุปกรณ์โสต ฯ

๓.๓ งบประมาณการดำเนินงานและการบำรุงรักษาอุปกรณ์โสต ฯ

รายละเอียดต่าง ๆ ของการใช้จ่ายจึงกล่าวตามแผนได้เสนอไว้ในตารางที่ ๕ ในหน้าถัดไป โดยจำแนกในแต่ละปีของแผน

ศูนย์วิทยุทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการ	2528	2529	2530	2531	2532	หมายเหตุ
<u>บุคคลากร</u>						
- บุคลากร	4	5	5	5	5	จำนวนบุคคลากรในปี 2528 เป็นจำนวนเดิมที่มี อยู่แล้วจากปีที่ผ่านมา
- ข่างเสียง	2	3	3	3	3	
<u>อุปกรณ์</u>						
- มิกเซอร์	1	2	2	2	2	จำนวนอุปกรณ์ในปี 2528 (ยกเว้นม้วนเทปเปล่า) เป็นอุปกรณ์เดิมของปีที่ผ่านมา
- หองบันทึกเสียง	1	2	2	2	2	
- เครื่องบันทึกเสียง	5	8	9	9	9	
- เทปคาสเซต	2	2	3	3	3	
- เครื่องก๊อปปี้เทป	1	1	1	1	1	
- ม้วนเทปเปล่า	350	410	500	600	600	จำนวนม้วนเทปเปล่าเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นใหม่ใน แต่ละปี ส่วนจำนวนเดิมจะเลิกใช้ปีต่อปี
<u>งบประมาณ</u>						
- อุปกรณ์	100,000	500,000	200,000	140,000	150,000	งบประมาณอุปกรณ์ปี 2529 เพิ่มมากใน การสร้างหองบันทึกเสียงเพิ่มและอุปกรณ์
- ค่าบำรุงรักษาเครื่อง	20,000	25,000	30,000	35,000	40,000	
- ค่าจ้างบุคลากร	200,000	223,500	245,850	270,500	300,000	
- ค่าจ้างช่างเสียง	75,000	85,500	95,000	104,000	114,000	

ตามแผนการดำเนินงานการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อการแก้ไขความชั้กแย้งที่ไค้กล่าวมานี้ จะเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนงานพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในอนาคคของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งมีโครงการในอนาคคหลายโครงการที่อยู่ในแผนพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของประเทศไทยซึ่งไค้กล่าวมาในข้างค้น โครงการเหล่านี้หากไค้ดำเนินการตามเป้าหมายจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ดังนี้

- ประโยชน์ในค้านการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำรวม ๒,๒๒๔,๔๐๐ กิโลวัตค้
- สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าไค้เฉลี่ยปีละ ๕,๕๕๔.๖ ล้านกิโลวัตค้ชั่วโมง
- โครงการต่าง ๆ จะช่วยทดแทนการใช้น้ำมันในการผลิตไฟฟ้าไค้
ปีละ ๑,๖๐๐ ล้านลิตร
- สามารถประหยัดเงินตราในการซื้อน้ำมันจากต่างประเทศไค้
(คิคราคาน้ำมันเตาในปี ๒๕๒๗) ปีละ ๖,๔๐๐ ล้านบาท

แผนการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงเพื่อการแก้ไขความชั้กแย้งที่ไค้เสนอมานี้ มีวัตถุประสงค์หลักที่จะใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงซึ่งเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข่าวสารที่สำคัญของทางหนึ่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเพื่อการป้องกันและแก้ไขความชั้กแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำในอนาคค จากการศึกษาข้อมูลกรณีความชั้กแย้งที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำในจังหวัดกาญจนบุรี ทำให้ไค้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ค้คือการนำมาใช้ทำแผนนี้ ซึ่งประกอบด้วยแนวทางสำคัญค้คือการเพิ่มเครือข่ายรายการวิทยุกระจายเสียง และการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการนำเสนอข่าวสารค้อกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะทำให้การใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงสนับสนุนแผนการพัฒนาค้โครงการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แผนฉบับนี้ไค้พยายามอย่างยิ่งที่จะกำหนดถึงการดำเนินการและปัจจัยต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนงานค้านการเผยแพร่ข่าวสารของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รวมทั้งกำหนดระยะเวลาและวิธีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงแผนในปีค้ต่อไปค้ด้วย